

ВЕЧІРНІ ВВІСТІ

25(566),
23–29 липня 2018 р.

**ЗЛІТ ТИМОШЕНКО
ТА ПАДІННЯ РЕШТИ КАНДИДАТІВ**

стор 3

**УКРАЇНСЬКИЙ ЛІС РУБАЮТЬ —
ТРИСКИ ЛЕТАТЬ**

стор 5

**КАЛАМУТНІ ВОДИ
НА ХЛОРНІЙ ДІЄТІ**

стор 6

ТРАНШ

ЧИ ЦІНА НА ГАЗ?

Українців почали готувати до невідворотного підвищення вартості газу. Причому в не надто далекій перспективі. Спочатку в Нацбанку спрогнозували подорожчання блакитного палива й зростання комунальних тарифів на 25% уже в цьому році. Слідом за регулятором зі своїми прогнозами про збільшення ціни на ресурс на 18% у 2018-му виступило Мінекономрозвитку. Зі свого боку представники МВФ, переговори з якими про надання траншу ведуться вже рік, не припиняють наполягати на збільшенні вартості газу для населення на 40–60%. І якщо раніше прем'єр-міністр, розуміючи, що в передвиборний рік не варто встановлювати нові ціни на ресурс, говорив про неприпустимість такого кроку, то зараз дещо змінив риторику.

«Я відповідально заявляю, що не хочу збільшувати ціну на газ, я не хочу цього робити. Це може бути тільки вимушений крок — щоб не допустити економічної катастрофи й бідності українських громадян. І тому ми зараз так чітко стоїмо на цій позиції. Я проситиму про проведення консультацій із лідерами фракцій щодо цього питання, я буду там просто показувати два-три сценарії, на які ми можемо піти», — сказав Гройсман, виступаючи перед парламентарями в останній їхній робочий день перед канікулами.

Тобто фактично він визнав, що ціну на газ буде збільшено, проте в передвиборний рік, переймаючись власним рейтингом і подальшою політичною кар'єрою, він абсолютно не хоче бра-

ти тягар відповідальності й врешті-решт обернути на себе всю народну ненависть. Ось тому хитрий прем'єр і вирішив «проконсультуватися» з лідерами парламентських фракцій, щоб потім, розвівши руками, сказати, що це був вимушений крок із порятунку всієї країни від дефолту й курсу долара по 40 гривень, а населення — від злиднів.

Утім, жодних підсумкових заяв за фактом переговорів із парламентарями поки зроблено не було.

Зате прозвучав заклик Європейської бізнес-асоціації до 20 липня досягти згоди щодо розблокування траншу МВФ у розмірі 1,9 млрд дол.

«Ми закликаємо український уряд і МВФ досягти згоди щодо тарифів на газ і бюджету до 20 липня, а Вер-

ховну Раду України — підтримати це рішення... Ми впевнені, що зараз на карту поставлені два роки зростання ВВП України в майбутньому, досягнута величезними зусиллями фінансова стабільність, мільярди доларів інвестицій, тисячі робочих місць, можливість зупинити «витік мізків» із країни і надії на краще майбутнє», — йдеться в заяві.

Встановлення представниками бізнесу крайнього терміну досягнення домовленостей із головним міжнародним кредитором можна легко зрозуміти. Вони сподівалися, що якщо Гройсман оголосить про підвищення тарифів до 20 липня, місія МВФ прибуде до України вже влітку й схвалить отримання довгоочікуваного п'ятого траншу. Однак 14 липня Рада пішла на канікули, а 18 липня на засіданні Кабміну прем'єр питання про ціну газу не порушував. Та й 20 липня таких очікуваних Європейською бізнес-асоціацією заяв Гройсман не зробив, напевно, притримав їх на кінець літа — початок осені. Отже, й місія прибуде вже у вересні-жовтні.

(Закінчення на стор. 4)

**НАЙІМОВІРНІШЕ, ГАЗ ДЛЯ НАСЕЛЕННЯ ПОДОРОЖЧАЄ
НА 10–20%, ТОБТО ДО 7920–8640 ГРН ЗА ТИСЯЧУ КУБОМЕТРІВ.
ТА НАВІТЬ ТАКЕ ЦІНОВЕ ЗРОСТАННЯ СПРОВОКУЄ ЗБІЛЬШЕННЯ
КІЛЬКОСТІ ЗВЕРНЕНЬ ЗА СУБСИДІЯМИ,
У ЯКИХ УЖЕ СЬОГОДНІ ВІДМОВЛЯЮТЬ УКРАЇНЦЯМ**

ВСЕУКРАЇНСЬКА СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

НАША АДРЕСА В ІНТЕРНЕТІ: GAZETA.VV.COM

Рекомендована ціна
3 грн 50 коп.

Напередодні президентської виборчої кампанії політичні пристрасті зашкалюють. І немає в цьому нічого дивного, адже ставки дуже високі. Чинна влада втрачає позиції: про це свідчать не тільки рейтинги, а й результати виборів до об'єднаних територіальних громад, в яких впевнено перемагала партія «Батьківщина». Влада нервувала і намагалася хоч якось дати собі раду. Але спроби самопорятунку виливаються лише в безперервну низку інтриг і скандалів. Цей політичний сезон був вкрай напруженим.

РОЗЛУЧЕННЯ І ТУМБОЧКА

Одна з найяскравіших подій нинішнього сезону — розпад так званої «коаліції меншості». Парламентські фракції Блоку Петра Порошенка і «Народного фронту», здається, посварилися назавжди. Каменем спотикання стало перепризначення членів Центральної виборчої комісії. Колишні партнери не готові були поступитися один одному (тобто зняти одного зі своїх кандидатів).

Втім, коріння у цього конфлікту дуже глибоке: це і давні (безуспішні для «фронтовиків») переговори про можливе об'єднання політсил, і нинішня дружба прем'єра Гройсмана з «НФ». Глава Кабміну, за словами експертів, таким чином намагається довести старій гвардії президента, що він не хлопчик на побігеньках.

Загалом, «шлюб за розрахунком» між БПП і «НФ» таки розпався. Після цього ще активніше заговорили про можливість проведення дострокових парламентських виборів. Утім, це більше нагадувало просту жахачку. Якби президент хотів перезавантажити ВР, давно зробив би це. Але, здається, йому самому якось лячно...

Недарма ж щосили гальмувався процес ротації членів Центровборчкому. За великим рахунком Порошенко сам створив ситуацію, за якої переобрати ЦВК було просто неможливо. Зробивши подання на одного зайвого кандидата, він поставив депутатів перед непростим вибором: або залишити все як є, або зробити ЦВК повністю підконтрольною Банковій. Взагалі-то для президента обидва варіанти непогані... Але перший, звичайно, краще.

ТОТАЛЬНА БЕЗВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Насправді скандали — це вже усталений політичний тренд. Але, мабуть, найяскравіші з них ми могли спостерігати в антикорупційно-правохоронному середовищі. Згадайте тільки, як экс-глава НАЗК Наталія Корчак давала жару. Хоча після її відставки Нацагентство якось притишилось. Зараз же в центрі уваги інші борці з корупцією — очільник НАБУ Артем Ситник і глава САП Назар Холодницький. Що відбувається в їхньому середовищі, здоровій людині зрозуміти досить складно. Але ясно одне: в такій обстановці ні про

СЕЗОН ЗАКІНЧЕНО.

Пристрасті не вщухли

яку боротьбу з корупцією і мови бути не може. Хоч десять судів антикорупційних і найчесніших створюй.

Щось зовсім неймовірне відбувається і в Генеральній прокуратурі. Розформовано департамент спеціальних розслідувань, який займався справами Майдану. При цьому вже колишній очільник підрозділу Сергій Горбатюк в інтерв'ю Deutsche Welle заявив, що керівництво ГПУ не зацікавлене в розслідуванні злочинів на Майдані.

«Я бачу, що у керівництва немає бажання об'єктивного розслідування злочинів на Майдані. І це підтверджено сотнями документів», — заявив він.

За словами Горбатюка, «ці керівники (він має на увазі генпрокурора Юрія Луценка та його заступників — Юрія Столярчука, Анжелу Стрижевську, Анатолія Матіоса. — Прим. авт.) не повинні займати свої посади, тому що вони вже стільки порушували закон, що повинні нести відповідальність за втручання в роботу слідчих або інші незаконні дії».

Та й до самого Горбатюка питань є чимало. За чотири з половиною роки роботи можна було б отримати більш переконливі результати.

Питання залишаються і до інших правоохоронців. У повітрі зависло чимало резонансних справ... При цьому відповідні органи навіть піаритися на них перестали, що раніше було фактично моторошною нормою. Так, 20 липня виповнилося два роки з моменту вбивства відомого журналіста Павла Шеремета. Де результати розслідування? Яке там... Правоохоронці досі розглядають чотири версії злочину!

Насправді в нашій країні є одна велика біда. Вона найголовніша і найстрашніша — ніхто ні за що не несе відповідальності. Ні за результати розслідувань, ні за реформи...

А ще у нас за досить тривалий період так звана коаліція не спромоглася призначити трьох міністрів! Особливо пригнічує ситуація з «безголовим» МОЗ, яке щосили впроваджує медичну «реформу». І хто буде за неї відповідати, коли прийде час?

ПОХІД У ПРЕЗИДЕНТИ

Але все ж таки одна з головних тем цього політичного сезону — масовий похід у президенти. У 2014 році під час виборів глави держави бюлетень містив двадцять одне прізвище. Здається, в 2019 році список буде удвічі довший. Про це можна судити з багатьох заяв тих чи інших політиків, журналістів та інших діячів, які готуються до перегонів.

Але найголовніше, що на вибори сватають селебріті. Так, соціологи вперто ось уже котрий місяць поспіль тестують рейтинги Святослава Вакарчука (а він загадково мовчить про свої наміри) і Володимира Зеленського (який заявив про небажання вступитися в політику). Чи то жартома, чи то всерйоз інші зірки заговорили про можливість походу на вибори. Мабуть, з наближенням старту офіційної кампанії все більше буде з'являтися технічних по суті кандидатів із різних сфер.

Поки ж ось що важливо — потенційні кандидати зараз не готові розповісти про те, як вони будуть рятувати країну. Звичайно ж, за пару місяців до виборів політехнологи напісують їм програми. Але стратегічного бачення у них немає.

Втім, чинний президент говорив, що має «абсолютно чітке бачення, що робити наступні п'ять років». Щось мало в це віриться. Чи не єдина конкретна і абсолютно марна його пропозиція, почута за останній час, — закріпити в Конституції курс на вступ в ЄС і НАТО. Це щось змінить? Або прискорить нашу інтеграцію? Звичайно ж ні.

Фактично єдиним політиком, який серйозно зайнявся стратегічною роботою з перезавантаження державної системи, є лідер «Батьківщини» Юлія Тимошенко. Вона запропонувала спільно з експертами в різних галузях створити «Новий курс» розвитку країни. І це дуже амбітно і інтригуюче. Такого багаторівневого плану ще ніхто не розробляв. Тож подивимося...

Марія АНІНА

ДУМКА ЕКСПЕРТА

Що нас чекає восени?

Олексій ЯКУБІН,
кандидат
політичних наук,
політолог:

«У наступному політичному сезоні буде кілька ключових ліній. Перша — це ймовірний розпад так званої коаліції ближче до жовтня. Мені здається, що все якраз до того йде. З одного боку, «Народний фронт» шукає собі місце на виборах 2019 року, з іншого — і в Блоці Петра Порошенка не все так спокійно. «Фронтовики» можуть першими вийти з більшості і спробувати повісити весь негатив на своїх учорашніх партнерів. Втім, і БПП може захотіти розіграти ту ж карту.

До речі, одна з інтриг майбутнього сезону — це скільки кандидатів від влади, крім Порошенка, піде на вибори. Той же прем'єр Володимир Гройсман намагається дистанціюватися від Банкової і нібито навіть натякає на те, що і сам міг би висуватися. До цього його схиляє саме «НФ».

Друга лінія — триватиме протистояння навколо перезавантаження Центральної виборчої комісії. Захід нібито тисне, але особливого бажання щось змінювати у коаліціантів немає. Та й мені здається, що владу влаштовує нинішня ситуація: зі старією ЦВК робота налагоджена.

Крім того, незважаючи на те, що до парламентських виборів залишилося більше року, багато політиків вже з осені почнуть шукати собі місце під сонцем і створювати всілякі союзи.

Наступний сезон буде набагато скандальнішим за нинішній через майбутні президентські вибори в березні 2019-го. Кампанія буде жахливо брудною: побачимо всілякі вкидання, псевдозаписи тощо... Звичайно, це і зараз все існує і «працює», але ситуація загострюватиметься. Зокрема, час від часу відбуваються жорсткі наїзди на Юлію Тимошенко як на політика з найвищим рейтингом. Далі буде більше.

Також прогноую, що до осені дуже загостриться протестний рух».

У НАШІЙ КРАЇНІ Є ОДНА ВЕЛИКА БІДА. ВОНА НАЙГОЛОВНІША І НАЙСТРАШНІША — НІХТО НІ ЗА ЩО НЕ НЕСЕ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ. НІ ЗА РЕЗУЛЬТАТИ РОЗСЛІДУВАНЬ, НІ ЗА РЕФОРМИ

Беззаперечним лідером у президентському рейтингу є голова партії «Батьківщина» Юлія Тимошенко. Нині політик значно випереджає своїх суперників, збільшуючи відрив між першим та другим місцем. До того ж рівень підтримки Тимошенко практично однаковий в усіх регіонах України. Про це свідчать результати опитування, проведеного соціологічною групою «Рейтинг» із 22 червня по 5 липня.

ХИБНИЙ НАПРЯМОК

Для початку респондентів запитали: як ви вважаєте, в цілому справи в Україні йдуть у правильному чи неправильному напрямку? Так, 74% вважають, що обраний напрямок хибний (показник із початку року практично стабільний). Лише 13% бачать світло в кінці тунелю. 12% не можуть визначитись із відповіддю.

Далі опитувані окреслили, які проблеми є зараз найбільш важливими для країни. Відповіді були такими: військовий конфлікт на сході України — 62%; хабарництво і корупція у владі — 39%; низький рівень зарплати або пенсії — 34%; безробіття — 33%; підвищення тарифів на комунальні послуги — 24%; неможливість отримати якісне медичне обслуговування — 15%; підвищення цін на основні товари, інфляція — 15%; недостатній рівень соціального захисту — 12%; зростання злочинності, недостатня безпека на вулицях — 11%; соціальне розшарування, розрив між бідними і багатими — 6%; несприятливі умови для розвитку малого/середнього бізнесу — 5%; неможливість отримати якісну освіту — 3%; брак свободи і демократії — 3%.

Після цього респонденти визначили ті проблеми, які є актуальними для них особисто: низький рівень зарплати або пенсії — 47%; підвищення тарифів на комунальні послуги — 41%; військовий конфлікт на сході України — 34%; підвищення цін на основні товари, інфляція — 29%; хабарництво і корупція у владі — 24%; безробіття — 19%; неможливість отримати якісне медичне обслуговування — 15%; недостатній рівень соціального захисту — 8%; соціальне розшарування, розрив між бідними і багатими — 6%; зростання злочинності, недостатня безпека на вулицях — 6%; несприятливі умови для розвитку малого/середнього бізнесу — 5%; неможливість отримати якісну освіту — 3%; брак свободи і демократії — 2%.

Визначились українці і зі своїми зовнішньополітичними орієнтирами. Так, за вступ

Нове соціопитування: зліт Тимошенко та падіння решти кандидатів

ПЕРШЕ МІСЦЕ В ПРЕЗИДЕНТСЬКОМУ РЕЙТИНГУ ВЖЕ ТРАДИЦІЙНО ЗАЙМАЄ ЛІДЕР ПАРТІЇ «БАТЬКІВЩИНА» ЮЛІЯ ТИМОШЕНКО. 3-ПОМІЖ ТИХ, ХТО МАЄ НАМІР ЙТИ НА ВИБОРИ Й ВИЗНАЧИВСЯ, ЗА НЕЇ ГОТОВІ ВІДДАТИ ГОЛОСИ 17,1% РЕСПОНДЕНТІВ

до ЄС на референдумі проголосували б 50% українців, проти — 28%, не голосували б 10%, вагаються із відповіддю 12%.

Якби сьогодні проводився плебісцит щодо вступу України в НАТО, то за приєднання до Альянсу висловилися б 42%, проти — 35%, не голосували б 10%, не змогли відповісти 13%.

РОЗРИВ ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ

Далі українці розповіли про свої політичні симпатії. Так, якби вибори глави держави

відбулися найближчої неділі, то в них точно б узяли участь 51% опитуваних. Вірогідно голосували б — 21%, скоріше б не голосували — 6%, точно не прийшли б на виборчі дільниці — 17%, не мають відповіді — 5%.

Так от, перше місце в президентському рейтингу вже традиційно посідає лідер партії «Батьківщина» Юлія Тимошенко. Серед тих, хто має намір йти на вибори й визначився, за неї готові віддати голоси 17,1% респондентів.

До речі, минулого місяця в аналогічному рейтингу Тимо-

шенко займала також лідуючу позицію й мала 15,9%. Тож бачимо поступове зростання рівня довіри до цього політика. Зважаючи на літній (неактивний) період, 1,2% приросту у рейтингу — це досить високий показник.

Також цікаво те, що рівень підтримки Юлії Тимошенко практично однаковий в усіх регіонах України: захід — 9%, центр — 11%, південь — 12%, схід — 9% (серед усіх респондентів). Цим основні опоненти Тимошенко похизуватися не можуть. Хоча це дуже важливий чинник.

ДУМКА ЕКСПЕРТА

Лідерство голови «Батьківщини» фіксується усіма всеукраїнськими опитуваннями

Костянтин МАТВІЄНКО, політичний експерт, голова корпорації стратегічного консалтингу «Гардарика»

«Незважаючи на певний спад політичної активності влітку, саме канікулярний період визначить стартові позиції основних кандидатів на посаду президента України.

Визнані соціологічні групи та інститути у червні-липні оприлюднили результати досліджень рівня підтримки виборцями як тих політиків, чії наміри брати участь у виборчій кампанії є очевидними, так і тих, хто ще не оголосив про це.

Президентське лідерство Юлії Тимошенко фіксується усіма всеукраїнськими опитуваннями незалежно від їхнього замовника і виконавця. Причина такого результату є очевидною: лідер «Батьківщини» свою політичну

роботу спрямовує на те, щоб відповісти як на першорядні соціально-політичні та економічні запити суспільства, так і на стратегічні і навіть масштабні цивілізаційні його прагнення.

Проголошення «Нового курсу України» ще раз продемонструвало стратегічність політичного мислення Тимошенко. Й важливо те, що її реальний план виходу з кризи та створення можливостей для гідного життя кожного відповідає запитам громадян.

Однак завдяки такій масштабній діяльності Тимошенко опиняється у небезпечній позиції: переслідуючи володарку «жовтої майки», інші учасники перегонів готові підставити їй підступну підніжку.

Чинному президенту вже сьогодні нескладно віднаходити спільників у боротьбі зі своїм головним конкурентом. Фактично такими спільниками, відвертими або потаємними, можуть стати команди більшості кандидатів у президенти, які тримаються найрізноманітніших політичних орієнтирів. Та з осені ці союзи виявлять себе на повну потужність».

Разом із тим можемо спостерігати просідання рейтингів інших потенційних кандидатів та збільшення розриву між першою та другою позицією.

Так, нині Анатолій Гриценко відстає від лідера переговорів вже на 7,4%. За політика готові проголосувати 9,7% респондентів. Поміж тим, ще минулого місяця Гриценку віддавали 11,7%. У чому причина втрати двох відсотків рейтингу? Електоральний зліт Гриценка, певне, відбувся через умовний запит на «нові обличчя». Та чим менше часу залишається, тим більше виборці звертають увагу не на обгортку, а на суть, тобто конкретні пропозиції щодо вирішення тих чи інших проблем у країні.

На третьому місці опинився Юрій Бойко — 8,9% (у червні міг розраховувати на 10,5%). Одіозному представнику Опозиційного блоку не допомогла навіть телевізійна реклама в перервах матчів чемпіонату світу з футболу.

Втрачає політичні симпатії й Володимир Зеленський: на посту президента його бачать лише 8,5% (раніше було 9,3%). Втім нещодавно відомий комік заявив, що політика його взагалі не цікавить. Тож було б цілком логічним більше не розміщувати його в рейтингах. Принаймні допоки він раптом не передумає...

Здає позиції й головний «радикал» Олег Ляшко, за якого нині готові проголосувати 8,1% (було 8,6%).

Чинний президент Петро Порошенко, як і минулого місяця, посідає лише шосте місце, втім у відсотках і далі втрачає. Нині за Порошенка готові проголосувати 7,8%, тоді як у червні голоси за нього мали намір віддати 8,6% опитуваних.

Насправді саме цей потенційний кандидат (а Порошенко натякав на те, що висуватиме свою кандидатуру) вже зазнав нищівної поразки. Ще в лютому нинішнього року президент мав приблизно 15% рейтингу й міг із легкістю претендувати на участь у другому турі виборів. Та вже у квітні він втратив майже 6%. Звісно, за такої тенденції жодних шансів потрапити до другого туру у чинного глави держави немає.

Знижується рівень підтримки й у Святослава Вакарчука, який нині має 6,6%, а минулого місяця йому прогнозували 8,6%. Зважаючи на пропорції — це найбільше падіння місяця.

Далі в рейтингу йдуть: Євген Мураєв — 4,2% (не був представлений у рейтингу червня), Вадим Рабінович — 3,7% (7,6%), Олег Тягнибок — 2,6% (2,8%), Андрій Садовий — 2,2 (3,4%), Сергій Тарута — 1,5% (1,1%), Арсеній Яценюк — 1,3% (1,1%), Роман Безсмертний — 1,2% (1,4%). За іншого кандидата проголосували б 16,4% респондентів.

Микола БИКОВ

Ненормативні ігри

Уряд любить гратися соціальними нормативами на газ. Коли потрібно — стискає їх до мінімуму. Наприклад, головний «камікадзе» країни Арсеній Яценюк урізав їх двічі. Вперше — у вересні 2014 року — домогосподарствам із газовою плитою й централізованим гарячим водопостачанням нормативи скоротили з 9 до 6 кубометрів, а наприкінці квітня 2015-го вони були зменшені до 3,6 куба. Після судових розглядів їх ненадовго підвищили до 4,4 кубометра, але вже в 2016-му Кабмін Гройсмана зменшив норми газопостачання на 25% — з 4,4 до 3,3 куб. м на одну особу на місяць. Нещодавно Міненерго вирішило збільшити норми споживання газу в будинках без лічильників залежно від сезону.

Згідно із підготовленим міністерством проектом постанови, у квітні-вересні за наявності в домогосподарстві газової плити та централізованого гарячого водопостачання норма становитиме 5,8 куб. м на одну особу на місяць, а в жовтні-березні — 8,8 куб. м на одну особу на місяць. За наявності газової плити й відсутності централізованого гарячого водопостачання та газового водонагрівача у квітні-вересні норма буде встановлена на рівні 8,3 куб. м на одну особу на місяць, а у жовтні-березні — 13,7 куб. м. За наявності газової плити й водонагрівача у квітні-вересні пропонується встановити норму 20 куб. м на одну особу на місяць, у жовтні-березні — 25 куб. м.

Крім того, проект постанови пропонує встановити на період відсутності централізованого гарячого водопостачання норму споживання природного газу для домогосподарств із газовою плитою: на квітень-вересень — 9,3 куб. м на одну особу на місяць і на жовтень-березень — 14,2 куб. м на одну особу на місяць.

Цікаво, що в пояснювальній записці до проекту постанови міністерство говорить не про розумне витрачання ресурсу й збільшення енергоефективності, а про збитки суб'єктів господарювання «Нафтогазу». Адже нібито «відсутність індивідуальних приладів обліку газу та необґрунтований рівень чинних норм споживання для категорії побутових споживачів, домогосподарства яких не обладнані приладами обліку, не є мотивуючими факторами для реальної економії ресурсів».

Виходить, якщо раніше нормативи урізали з метою змусити населення платити більше під благим приводом економії, то зараз у разі прийняття постанови про розумне витрачання ресурсу можна буде забути. Тому що субсидію призначатимуть із розрахунку подвоєних соціальних нормативів. І для одержувачів держдопомоги мало що зміниться. А ось у тих, хто оплачує послуги без субсидій, гаманці схуднуть ще більше. Тому що за газ доведеться платити вже за новими нормативами, навіть якщо така кількість блакитного палива не витрачається.

У будь-якому разі у вигрші залишаться постачальники газу — грошовий потік спрямується на них, а невикористаний населенням газ можна буде продати промисловим споживачам, добре на цьому наваривши.

Катерина МІЦКЕВИЧ

ТРАНШ чи ціна на газ?

(Закінчення.
Початок на стор. 1)

Згідно з Конституцією України, проект держбюджету на наступний рік уряд має подати в парламент до 15 вересня. Чи буде він збалансованим? Питання риторичне, особливо напередодні президентських і парламентських виборів. Влада вчергове захоче поманити народ копійчаними «морквинками».

Звісно, такий проект головного фінансового документа країни МВФ піддасть жорсткій критиці. Далі буде вимога скоротити видаткову частину бюджету, переважно за рахунок урізання соціальних виплат. Адже якщо економіка країни зростає й розвивається, то, за логікою, і кількість людей, яким держава повинна допомагати, має скоротитися.

Щоб зрозуміти, чи виконає офіційний Київ рекомендації міжнародних кредиторів, доведеться почекати прийняття держбюджету. Тобто до грудня. А далі? Далі — різдвяні канікули й перехід виборчого процесу в активну фазу, коли намагаються не вдаватися до міжнародних запозичень. Отже, черговий транш ми отримаємо тільки після виборів.

Над Україною справді тяжіють зовнішні борги, які необхідно віддавати. За словами Гройсмана, на їх обслуговування впродовж п'яти років потрібно спрямувати значну суму — 33 млрд дол. При цьому в експертній спільноті звучить цілком резонантне запитання: навіщо лякати українців дефолтом, якщо ми в цьому стані живемо вже кілька років?! По суті, коли экс-міністр фінансів Ярецько домовилася з міжнародними кредиторами про рефінанс, наша країна вже була в стані технічного дефолту, оскільки визнала неспроможність виконувати свої зобов'язання.

У цьому році Україна повинна погасити 3,5 млрд дол. зовнішніх боргів і відсотків по них разом із кредитами МВФ. При цьому майже половину цієї суми вже благополучно погашено. І решту за бажання можна спокійно закрити. А до кінця 2019-го Україна мусить виплатити 12,8 млрд дол., які за помахом чарівної палички в держбюджеті не з'являться. От влада й прагне отримати від МВФ транш,

який, по суті, і на розвиток економіки не йде, і девальвацію не стримує, а спрямовується виключно на обслуговування зовнішніх боргів.

Фонд — не бандит з великої дороги, який мріє розорити Україну. Тому й розмови про дефолт, особливо в середовищі чиновників, ведуться переважно для нагнітання ситуації й пояснення непопулярних заходів стосовно населення. А якщо розібратися, чи вимагав МВФ «закручувати гайки»... Кредитора цікавить насамперед збалансований держбюджет України, з якого стабільно виділятимуться кошти для погашення заборгованості. Якби український уряд спромігся на таке диво, Фонд би точно не розжовував, як останнім двічникам, що потрібно для цього

титу реальний ринок газу, коли кінцевий споживач може вибрати для себе постачальника послуг, який запропонує більш адекватну ціну на ресурс. Легше ж скоротити кількість субсидіантів, ніж допустити, щоб посправжньому запрацював незалежний від влади антикорупційний суд, а САП з НАБУ не влаштували внутрішні розбірки, а демонстрували реальні результати.

МВФ не має ілюзій щодо українських «кормачів», тому замість задекларованої допомоги на рівні 17 млрд дол. із 2016 року надав два скромних транші по 2 млрд дол. Ось тому, скільки б Гройсман не торочив про переговори й формули ціноутворення, газ для населення подорожчає. А слідом за цінами на ресурс по-

НАВІЩО ЛЯКАТИ УКРАЇНЦІВ ДЕФОЛТОМ, ЯКЩО МИ В ЦЬОМУ СТАНІ ЖИВЕМО ВЖЕ КІЛЬКА РОКІВ?! ПО СУТІ, КОЛИ ЕКС-МІНІСТР ФІНАНСІВ ЯРЕСЬКО ДОМОВИЛАСЯ З МІЖНАРОДНИМИ КРЕДИТОРАМИ ПРО РЕФІНАНС, НАША КРАЇНА ВЖЕ БУЛА В СТАНІ ТЕХНІЧНОГО ДЕФОЛТУ, ОСКІЛЬКИ ВИЗНАЛА НЕСПРОМОЖНІСТЬ ВИКОНУВАТИ СВОЇ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

робити, а спокійно чекав виплат. Однак щороку чиновники надмірно роздувають дохідну частину бюджету, щоб виправдати видаткову (яку до того ж кілька разів на рік збільшують шляхом внесення змін до головного фінансового документа, роблячи тим самим бюджетну «дірку» ще більшою).

Реформи в Україні, спрямовані нібито на оздоровлення економіки й зростання добробуту населення, здебільшого здійснюються лише на папері. Боротьба з корупцією більше нагадує театральну виставу, ніж реальну протидію нечистим на руку чиновникам. І в МВФ це бачать, тому не втомлюються вимагати змін.

Однак уряд рекомендації Фонду інтерпретує по-своєму. Тобто не на користь населенню. Адже, погодьтеся, набагато легше збільшити вартість блакитного палива для населення, ніж провести справжній анбандлінг «Нафтогазу» або запус-

повзуть вгору тарифи на гарячу воду й опалення. Так легше. Ось тільки питання, наскільки високо злетить ціна на блакитне паливо.

Прем'єр повідомив, що до 10 тис. грн за тисячу кубометрів вартість ресурсу для населення не зростає. Навіть він розуміє, що це стане невідомою ношею для тих українців, які ще примудряються оплачувати рахунки без субсидій. Отже, варто очікувати, що газ подорожчає на 10–20%, тобто до 7920–8640 грн за тисячу кубів. Але навіть таке ціновою зростання спровокує збільшення кількості звернень за субсидіями, у яких вже сьогодні відмовляють українцям. Це призведе лише до поглиблення проблеми неплатежів за комунальні послуги. А МВФ? Зі скрипом надасть Україні черговий транш, коли настане момент знову повертати борги...

Аріна МАРТОВА

Дбайливе ставлення до природи є однією з чеснот цивілізованого світу. Так, за зрублене без дозволу дерево в заповіднику європейець заплатити штраф у розмірі десятків, а то й сотень тисяч євро. У нас же нищать природу безкарно. Британська неурядова організація Earthsight, яка два роки працювала в Україні, у своїй доповіді виклала дані, що засвідчують катастрофічні обсяги незаконної вирубки лісів.

Дослідники дійшли висновку, що майже 60% вирубок лісу порушують встановлені українським законодавством обмеження, найчастіше під надуманим приводом санітарної рубки. Деревина попри мораторій на експорт лісу-кругляку йде на Захід.

«ЄС є найбільшим покупцем української деревини із часткою 70% у загальному обсязі. І закупівлі в Європу лише зростають, сягнувши в 2017 році 1 млрд євро. Зібрані нами факти свідчать, що щонайменше 40% цього лісу було заготовлено або продано незаконно, за допомогою корупційних дій. Дані також демонструють, що Україна — найбільший постачальник деревини високого ризику нелегальної заготовки в ЄС із обсягами, що перевищують

Український ліс рубають — тріски летять

ЄС Є НАЙБІЛЬШИМ ПОКУПЦЕМ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЕВИНИ ІЗ ЧАСТКОЮ 70% У ЗАГАЛЬНОМУ ОБСЯЗІ. І ЗАКУПІВЛІ В ЄВРОПУ ЛИШЕ ЗРОСТАЮТЬ, СЯГНУВШИ В 2017 РОЦІ 1 МЛРД ЄВРО

обсяги усіх тропічних країн Латинської Америки, Африки та Південної Азії разом узятих», — йдеться у доповіді.

Британські дослідники нагадали, що Регламент ЄС, який встановлює критерії експорту деревини на ринок країн ЄС, або EUTR, забороняє імпортувати дерева, незаконно отримані в країні походження. Закон також вимагає від імпортерів здійснювати юридичні перевірки для мінімізації ризику отримання незаконної деревини.

Це стосується як незаконно вирубані, так і незаконно продані корумпованими чиновниками деревини. Однак дослідження Earthsight показує, що цей закон не працює і що деревина незаконного походження продовжує надходити в країни ЄС.

Ще більш шокуючим є те, що серед покупців цієї деревини виявилися кілька багатомільярдних фірм, зокрема три найбільших у світі ви-

робники дерев'яних панелей, найбільша у світі паперова компанія і другий за величиною виробник пиломатеріалів у Європі. Власники цих компаній — з числа найбагатших європейців.

В Earthsight констатують, що українські ліси перебувають на межі знищення. Їхньому існуванню загрожують неконтрольовані незаконні рубки, незаконний експорт деревини й системна корупція на всіх рівнях.

Після опублікування доповіді британської організації прем'єр доручив Держаудитслужбі, ДФС, Держгеокадастру й Національній поліції перевірити лісові господарства на предмет незаконної рубки лісу. Але враховуючи те, що майже всі лісозаготівельні роботи в Україні здійснюються самим урядом через державні лісгоспи (здебільшого під егідою Державного агентства лісових ресурсів України), важко було не помітити масштабів катастрофи раніше. Вірогідніше за все, влада намагатиметься звинуватити у злочинах проти екосистеми окремих українців.

Проте дослідники чітко вказують, що переважна більшість незаконної заготовки деревини в Україні здійснюється самими лісгосподарськими установами. І напевно це останні це собі дозволили б, якби «згори» не було зацікавленості у вирубці лісів. Кого тоді ловити за руку правоохоронцям, які чомусь раніше не помічали, як «лісють» Карпати, як зникають зелені масиви в інших регіонах? Мабуть, ці пани не планують надалі жити в Україні, раз не гребують прямим знищенням екосистеми. І доки ми закриватимемо очі на їхні дії, доки будемо байдужими, доти беззаконня триватиме. Доки існуватиме безкарність, доти процвітатиме корупція.

Олена САФОНОВА

Сергій ЄВТУШОК: «Ми маємо дбати не тільки про себе, а й про майбутні покоління»

Незаконні вирубка лісу-кругляку та видобуток бурштину — проблема для України не нова. Проте завдяки британським дослідникам, які зауважили варварське винищення ресурсів, таке недбале ставлення до природи перетворюється на міжнародний скандал. Про це «ВВ» розповів народний депутат України від ВО «Батьківщина» Сергій Євтушок.

Британці довели, що Україна попри мораторій на вивіз за кордон лісу-кругляку є його найбільшим експортером до ЄС. Ділова деревина вивозиться з нашої країни під виглядом некондиційної сировини. І з цим свавіллям потрібно негайно щось робити!

Ми маємо замислитися над власною переробкою, яка дасть змогу створити додаткові робочі місця й збільшити вартість кінцевої продукції. При цьому вкрай необхідно опікуватися відновленням лісів. Адже ми маємо дбати не тільки про себе, а й про майбутні покоління.

Натомість уряд упроваджує таку політику в лісовому господарстві, яка при-

веде до знищення одного з найбільших природних багатств України. Поза нашою увагою опинилася затверджена урядом 15 листопада минулого року «Стратегія реформування лісового господарства України до 2020 року», яка передбачає ліквідацію всіх державних лісових підприємств. Натомість створюється суб'єкт господарювання з корпоративними правами, якого люди вже охрестили ПАТ «Лісовий Нафтогаз». Громадські організації, деревообробні асоціації та лісові господарства вкрай обурені, адже те, що ухвалив уряд, не має нічого спільного з тим проектом стратегії, над яким вони разом працювали.

Зі своєї стратегії урядовці просто викинули поняття «концесія», яке викликає категоричне несприйняття у суспільстві та експертних колах, проте залишили її механізм.

Мій виборчий округ розташований на Поліссі, тому я добре розумію занепокоєння моїх виборців — працівників лісгоспів. Стратегія передбачає лише збільшення обсягів вирубки лісу. На відновлення лісових насаджень, їхню охорону та захист немає жодного фінансування з держбюджету! Це суто бізнесовий підхід до галузі, що є неприпустимим, адже ліс виконує не лише економічну, а ще й соціальну та екологічну функції.

Україна мала б використати успішний досвід сусідньої Польщі у реформуванні лісової галузі. Там професія лісівника є другою за престижністю. Польська модель передбачає збереження лісу як природного ресурсу в державній власності, існування фінансово незалежних і самодостатніх лісових підприємств задля збереження, раціонального використання й примноження лісових багатств в інтересах народу. Чого натомість прагне український уряд? Віддати ліси в приватні руки. А це призведе до того, що буде вирубане та розпродане головне багатство країни на шкоду екології й людям.

Контрабанда бурштину — мінералу, яким бог Україну не обділив — також не припинилася. Всі ми чули, як у 2015 році президент дав силовикам два тижні на те, щоб зупинити це свавілля. Але минули роки, а нічого не змінюється — незаконний видобуток не збавляє обертів. Бо він, як і контрабанда бурштину, кришується владою і криміналом, який на місцях викручує руки «старателям», щоб ті платили данину їм, а не несли гроші в бюджет.

Ще в 2015-му ми розробили законопроект, який мав би протидіяти контрабанді бурштину. Згідно з документом, «старатели» мали б об'єднуватися в ар-

тілі і вже на аукціонах отримувати право видобувати бурштину із подальшою рекультивацією землі й обов'язковим продажем «сонячного каменю» на біржі за комерційною ціною. У такий спосіб податки надходили б до українського бюджету, а не потрапляли б до кишень тим, хто зацікавлений саме у контрабанді. В документі прописані й рекреаційні процедури. Крім того, дозволи на видобуток такими артілями бурштину мали б видаватися винятково на порушені, а не нові території. Але в парламенті спрацювало лобі провладної коаліції і законодавча ініціатива не була підтримана.

Натомість у Верховній Раді час від часу з'являлися різні постанови, якими під виглядом рекультивації земель виділялися ділянки для видобутку бурштину. Це призводило до неконтрольованого обігу мінералу з його контрабандною відправкою за межі України. Все це величезна тіньова індустрія, яка не має нічого спільного з бажанням поповнити дохідну частину бюджету.

У мене немає ілюзій щодо того, що ця влада припинить незаконні вирубки лісу й видобуток бурштину. Адже для протидії цьому ганебному явищу потрібно мати політичну волю. Нинішнім політичним елітам, як ми бачимо, це невласиво.

Понад місяць українські міста перебувають під загрозою припинення централізованого холодного водопостачання через призупинення роботи єдиного в країні підприємства, яке виробляє рідкий хлор для знезараження питної води. До розв'язання проблеми, що може завдати шкоди двом третинам українців, підключився уряд. І хоча на цей момент налагоджуються закупівлі реагенту за кордоном, експерти вважають, що важливіше забезпечити безперебійну роботу вітчизняного підприємства.

В середині липня АТ «ДніпроАзот», яке виробляє аміак, карбамід, соду каустичну, кислоту соляну, рідкий хлор і гіпохлорит натрію, заявило про призупинення виробництва. Незадовго до цього його працівники навіть приїжджали до Києва пікетувати Кабмін. Але, мабуть, тоді на Грушевського їх просто не почули. Зупинку роботи підприємства, яка загрожує епідеміологічною катастрофою для України, пов'язують із істотним подорожчанням енергоресурсів, зокрема природного газу, через що виробництво стало економічно не вигідним.

«Ми розглянули необхідність збільшення цін для якнайшвидшого відновлення роботи цехів хлорної групи підприємства. У зв'язку з цим підготовлено економічне обґрунтування необхідності підвищення цін на вироблену продукцію», — повідомляється на сайті «ДніпроАзоту».

Підприємство спрямувало відповідне звернення до Антимонопольного комітету, який постановив, що вартість рідкого хлору може бути встановлена суб'єктом господарювання самостійно, оскільки на цю позицію державне регулювання не поширюється. Тож якщо «ДніпроАзот» впевнений в обґрунтованості підвищення ціни на свою продукцію, то ніхто їм цього заборонити не може. Водночас АМКУ погрожує накладити штраф на завод через те, що єдине підприємство, яке виробляє хлор, раптово зупинило роботу, чим поставило під загрозу можливість подачі питної води населенню.

Усвідомлюючи всю серйозність виклику, до врегулювання проблеми шляхом переговорів підключився уряд. Однак у підприємства народилася нова вимога — зменшити вартість газу, який потрібний у виробництві. Втім, прем'єр-міністр заявив, що закуповувати блакитне паливо виробник рідкого хлору повинен за ринковою ціною, як і вся українська промисловість. Фактично визнаючи той факт, що Кабмін не може вплинути на комерційне підприємство-

монополіста, Гройсман все ж висловив надію на нормалізацію ситуації.

«Я гадаю, що сьогодні має бути все нормально. Завод має запускатися й почати виробляти хлор. Він є єдиним і унікальним в Україні, знайти йому заміну просто нереально. Я розраховую на те, що вони як монополіст виконують свою функцію і завдання, відновлять виробництво й ніхто не матиме втрат через те, що відбулося призупинення роботи», — заявив він на брифінгу під час поїздки в Київську область.

І все б непогано, та поки велися переговори, запаси рідкого хлору в багатьох українських містах повільно, але впевнено вичерпувалися. У критичній ситуації опинилися Кропивницький, Запоріжжя, Кривий Ріг, Вінниця, Миколаїв та Харків.

За словами директора Інституту міста Олександра Сергієнка, в першій столиці України вже 18 липня з'явилися оголошення про

повне припинення централізованого водопостачання. І, звісно, харків'яни в лихоманці кинулися наповнювати водою всі наявні у них посудини і закуповувати бутильовану воду, оскільки інформації про те, скільки триватиме вимушена «посуха», не було. За словами експерта, наявні запаси допомогли б втамувати спрагу, проте безпечними для вживання точно не були б. А вже хлорована вода через 10 годин втрачає свої властивості — в ній знову розвивається паличка. На щастя, воду в місті все ж не відключили, але проблема нависла дамокловим мечем над Харковом.

У Миколаєві — найбільшому споживачеві рідкого хлору «ДніпроАзоту» — спробували мінімізувати витрати дезактиванта, зменшивши хлоруван-

ня питної води на виході до мінімально допустимого значення — 0,3 г на літр. Однак здійснені Держспоживстандартом 19 липня проби якості води в мережі показали наявність коліформ, що є ознакою надзвичайної ситуації.

За словами заступника президента асоціації «Питна вода України» Володимира Скупченка, якщо у водоканалів не буде хлору, подача питної води припиниться. А вже через постачання неякісної води епідеміологічні ризики

риту натрію. Це досить великі об'єми, які складно замінити зарубіжною продукцією», — констатував він.

За словами експерта, дезінфектанти виробляє Узбекистан, проте він пропонує Україні свою продукцію за ціною 35 тис. грн за тонну, тоді як вітчизняне підприємство продає свою за 12 тис. грн за тонну.

«Європейські ринки через відсутність цистерн для транспортування хлору в таких об'ємах не підходять. вико-

лоомія забезпечують себе гіпохлоритом натрію на 100%, Львів — на 40%, Житомир — майже на 50%.

Утім, виробництво альтернативи рідкому хлору обходиться дорожче. Та й встановлення станцій для його виготовлення влетить у добру копійчину. Так, для столичної Дніпровської водопровідної станції це коштує близько 300 млн грн, для Черкас із населенням 400 тисяч осіб — 340 млн грн. Можна, звичайно, купувати гіпохлорит натрію за кордоном, наприклад у Білорусі. Однак зберігати довго його не можна, оскільки за місяць 30% речовини просто розпадається.

До речі, діяльністю керівництва «ДніпроАзоту» зацікавилася СБУ, заявивши про початок перевірок дій посадових осіб, які призвели до створення дефіциту рідкого хлору — основного реагенту для безперебійного забезпечення населення питною водою. Показово, що в той самий день прес-служба підприємства повідомила про відновлення роботи виробництва. Але з огляду на те, що індивідуального зниження вартості газу вони так і не домоглися, незабаром варто очікувати подорожчання рідкого хлору. За прогнозом Олександра Шкінь, вартість дезактиванта після підвищення ціни на нього складе 20–25 тис. грн за тонну. Оскільки ця складова становить 2–5% питомої ваги тарифу, водоканали скористаються можливістю включити вже нову суму в платіжки. Постраждалою стороною, за традицією, виявиться населення. А вже вибір у нас великий: або сидіти без води, або споживати погано очищену рідину, або сплачувати за виставленими рахунками. Владі ж необхідно серйозно замислитися над монополізацією ринку критично важливої інфраструктури.

Антоніна МІРОШНИЧЕНКО

**СТОЛИЦІ ДЛЯ ОЧИЩЕННЯ ПИТНОЇ ВОДИ
Й СТИЧНИХ ВОД ПОТРІБНО
1000 ТОНН ХЛОРУ В РОЗРІДЖЕНОМУ
СТАНІ НА РІК, ХАРКОВУ — 800 ТОНН**

зростають, відповідно, можна очікувати сплеску шлунково-кишкових захворювань і гепатиту в населення.

На щастя, в Україну вже почав надходити імпортований хлор із Румунії. Крім того, до 30 серпня в країну почнуть доставляти продукцію з Польщі, Словаччини й Узбекистану. Однак директор Асоціації «Укрводоканалекологія» Олександр Шкінь впевнений, що імпортований ресурс повністю не перекриє потреби в дезінфектанті. А вже, наприклад, столиці для очищення питної води й стічних вод потрібно 1000 тонн хлору в розрідженому стані на рік, Харкову — 800 тонн.

«ДніпроАзот» за місяць виробляв 1500 тонн рідкого хлору, з них 800 тонн використовувалися для дезінфекції води й виробництва гіпохло-

ристовувати ж цистерни інших постачальників неможливо через різну ширину залізничного полотна в Україні та Європі. Румунський хлор перевозять у контейнерах. Але й тут виникає проблема: для розвантаження хлору, який є продуктом першого класу безпеки, потрібні перехідники під європейські контейнери. Або ж необхідно використовувати винятково український транспорт», — уточнив Олександр Шкінь.

Він розповів, що як альтернативу рідкому хлору деякі українські міста, наприклад Одеса, використовують гіпохлорит натрію, який має м'якшу очисну дію порівняно з рідким хлором. А деякі навіть налагодили власне виробництво цієї неорганічної сполуки. Так, Івано-Франківськ і

ЯК АЛЬТЕРНАТИВУ РІДКОМУ ХЛОРУ ДЕЯКІ УКРАЇНСЬКІ МІСТА, НАПРИКЛАД ОДЕСА, ВИКОРИСТОВУЮТЬ ГІПОХЛОРИТ НАТРІЮ, ЯКИЙ МАЄ М'ЯКШУ ОЧИСНУ ДІЮ ПОРІВНЯНО З РІДКИМ ХЛОРОМ. А ДЕЯКІ НАВІТЬ НАЛАГОДИЛИ ВЛАСНЕ ВИРОБНИЦТВО ЦІЄЇ НЕОРГАНІЧНОЇ СПОЛУКИ. ТАК, ІВАНО-ФРАНКІВСЬК І КОЛОМІЯ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ СЕБЕ ГІПОХЛОРИТОМ НАТРІЮ НА 100%, ЛЬВІВ — НА 40%, ЖИТОМИР — МАЙЖЕ НА 50%

Слабкість. Саме вона, на думку Дональда Трампа, є найстрашнішим проступком і саме в ній він регулярно звинувачує своїх опонентів відтоді як влаштувався в Білому домі. Нинішній президент США невтомно напірає на свою «силу» й уявляє себе непохитним захисником американського суверенітету на відміну від Барака Обами, який нібито два президентських строки вибачався перед усім світом за те, що очолює найсильнішу державу планети й має передусім відстоювати її інтереси.

Така чорно-біла картина завжди зачаровувала електорат Трампа. Проте 16 липня вона зазнала фіаско. «Напевно, ще ніхто не виявляв такої жорсткості щодо Росії, як я», — запевняв він у квітні. Але його поведінка в президентському палаці в Гельсінкі геть не відповідала сказаному раніше.

Довгоочікувана зустріч Дональда Трампа з Володимиром Путіним і справді перетворилася на демонстрацію сили, щоправда, не з боку президента США. Він явно погано підготувався до неї і був готовий поступитися частиною інститутів своєї країни, аби лише догодити співрозмовнику.

КАТАСТРОФІЧНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

У цьому реаліті-шоу Трампу було відведено другорядну роль. Він без вагань проковтнув крижані спростування втручання Росії в американську президентську кампанію 2016 року, яка завершилася його перемогою.

Крім того, він покійно прийняв пропозиції російського лідера з питань, у яких той очі-

кував зближення Вашингтона й Москви... на його умовах.

Всупереч переконанням американських правоохоронних органів і спецслужб, Трамп із 8 листопада 2016 року не в змозі визнати факт російського втручання у вибори, на яких він переміг із різницею трохи більше 70 000 голосів у трьох ключових штатах. Причини такого несприйняття зрозумілі: це страх бути звинуваченим у нелегітимності з боку критиків президента, який з'явився в політиці дуже пізно й далеко не традиційним шляхом. Тепер ця психологічна блокада тягнеться над відносинами з Росією.

Апогеєм катастрофічності на прес-конференції, без сумніву, стала підсумкова заява Трампа про те, що в нього немає «жодних причин вірити» в реальність втручання. Після чого його колега відразу ж зазначив, що сподівався на його

Небезпечні зв'язки Трампа й Путіна

перемогу, тому що має надію на нормалізацію відносин США і Росії.

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

Катастрофічний ефект зустрічі в Гельсінкі був помножений поведінкою президента США в попередні дні. Йдеться про агресивні заяви на адресу історичних союзни-

ків Америки на саміті НАТО в Брюсселі й під час візиту до Лондона. Напередодні розмови з російським колегою Трамп знову зарахував ЄС до нібито «ворогів» США через несправедливі, на його думку, торговельні практики. Як зазначила британський прем'єр Тереза Мей, він навіть порадив їй подати на ЄС до суду.

Хоч би там що, та опублікована в грудні за підписом президента стратегічна доктрина США містить відверте застереження. Цей документ, що належить авторству генерала Макмастера, другого за рахунком радника з національної безпеки, називає Росію «ревізійською» державою, яка прагне відрізати Вашингтон від «союзників і партнерів», а також «послабити трансатлантичну єдність». Судячи з усього, цей намір цілком може реалізуватися на практиці за рішучого та відчайдушного сприяння Трампа.

Le Monde, Франція

У ЦЬОМУ РЕАЛІТІ-ШОУ ТРАМПУ БУЛО ВІДВЕДЕНО ДРУГОРЯДНУ РОЛЬ. ВІН БЕЗ ВАГАНЬ ПРОКОВТНУВ КРИЖАНІ СПРОСТУВАННЯ ВТРУЧАННЯ РОСІЇ В АМЕРИКАНСЬКУ ПРЕЗИДЕНТСЬКУ КАМΠΑНІЮ 2016 РОКУ, ЯКА ЗАВЕРШИЛАСЯ ЙОГО ПЕРЕМОГОЮ

Росія за великим рахунком прогнала свою битву за вплив на Балканах: дев'ять із 12 країн увійшли до Організації Північноатлантичного договору, всі балканські країни або вже в Європейському союзі, або прагнуть стати його членами. Тим не менш Кремль не здається. Не особливо криючись, він намагається перешкодити угоді між Грецією та колишньою югославською республікою Македонією, яка долає один із останніх бар'єрів на шляху до інтеграції регіону в Європу.

Угода, укладена минулого місяця між грецьким прем'єр-міністром Алексісом Ципрасом і його македонським колегою Зораном Заєвим, покликана покласти край давній суперечці з приводу назви країни, яка заважала їй приєднатися до НАТО і Європейського союзу. Компроміс знайдено: країна змінить свою офіційну назву на «Північна Македонія», а її громадяни і їхня мова називати-

муться, як і раніше. Північний регіон Греції збереже назву «Македонія».

Росія активно підтримувала протести проти цієї угоди в обох країнах. Греція минулого тижня заявила, що видворить двох російських дипломатів і покарає ще двох за спроби підкупити чиновників. Росіяни звинувачують у тому, що вони вслякко намагалися вплинути на процес укладання угоди з Македо-

Президент РФ втратив вплив на Балканах

нією, зокрема підігруючи релігійні та націоналістичні настрої в Північній Греції, де проживає невелика, але досить впливова група російськомовного населення.

Один із членів цієї спільноти — мільярдер Іван Саввіді, відомий також як Саввідіс, — за звинуваченнями спецслужб, заплатив як мінімум 300 тисяч євро громадянам Македонії, які виступали проти угоди, в тому числі учасникам націоналістичних організацій — фанатам македонського футбольного клубу «Вардар». Зараз у Македонії ведеться поліцейне розслідування за цим фактом.

Росія підтримує дружні їй партії й відколоті групи по всій Європі, але більша частина цієї діяльності (крім кількох випадків на високому рівні, як, наприклад, позика, яку Росія видала французькій політичній партії на чолі з націоналісткою Марін Ле Пен) залишається поза радаром. Видворення дипломатів і розслідування проти мільярдерів на кшталт Саввіді також трапляються нечасто.

У Греції і Македонії, однак, атмосфера напружена. Адже ставки на

цю угоду, яку вже двічі ветував македонський президент Георгіє Іванов, вкрай високі. У зв'язку із цим спроби втрутитися в запланований на вересень референдум і заходи з протидії таким спробам стають усе більш відкритими.

Росія повністю заперечує своє втручання в справи Македонії, хоча й заявляє, що вступ до НАТО — не в інтересах цієї балканської країни. Викликає подив те, що Кремль продовжує цю вже програну ним боротьбу за вплив.

У РФ немає жодних реальних можливостей перешкодити колишнім югославським країнам, зокрема майбутній Північній Македонії, вступити в ЄС. Серед них лише Сербія навряд чи приєднається до НАТО. Але Росія стоїть на своєму: витрачає гроші, ризикує опинитися в центрі скандалу й підриває стосунки з відносно дружніми європейськими країнами на кшталт Греції.

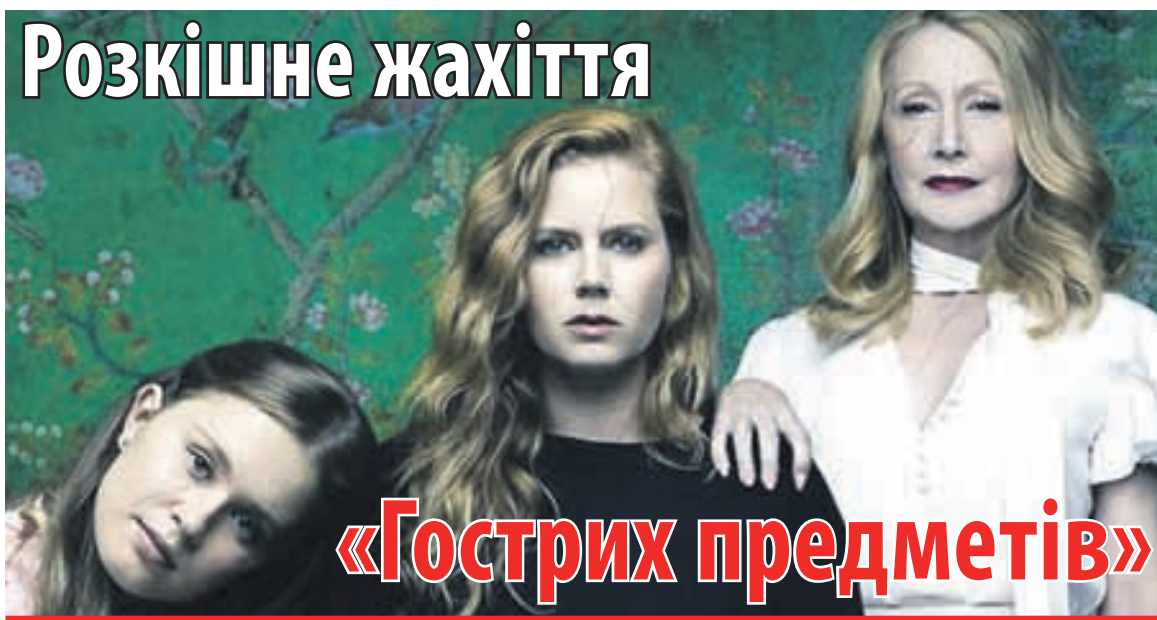
Леонід БЕРШИДСЬКИЙ

Bloomberg, США

(Матеріал

друкується зі скороченнями)

У 2014 році знаменитий режисер Девід Фінчер зняв психологічний трилер «Зникла» за мотивами однойменного роману письменниці Гілліан Флінн. Її творіння було занадто неординарним, моторошним, яскравим і суперечливим, тому обійти його стороною кіношники просто не могли. І вцілили у десяточку. 2017 року вийшла менш помітна кіноадаптація ще одного роману Флінн — «Темні таємниці». Нині ж роботою письменниці зацікавилися телевізійники: канал HBO зняв міні-серіал за книгою Флінн «Гострі предмети». І цей телефільм може перевершити «Зниклу».

«Гострих предметів»

ЩЕ ДО ВИХОДУ НА ЕКРАНИ КРИТИКИ НАЗВАЛИ «ГОСТРІ ПРЕДМЕТИ» СЕРІАЛОМ РОКУ. І ДЛЯ ЦЬОГО У ТЕЛЕФІЛЬМУ Є ВСЕ: СИЛЬНА ІСТОРІЯ, РЕЖИСЕР-ЧАРІВНИК І ЧУДОВА АКТРИСА

Камілла Прікер (Емі Адамс) — кримінальний репортер в одній зубожілій газетці Сент-Луїса (штат Міссурі). Дівчина мріє написати щось особливе і, відповідно, самоствердитися в професії. І можливо, що наступне завдання їй у цьому допоможе. Головний редактор посилає Каміллу в її рідне місто Вінд Геп. Рік тому в цьому невеликому населеному пункті з двома тисячами жителів було викрадено і вбито дівчинку. І ось зараз безслідно зникла ще одна. Серійний убивця? Головні героїні доручають написа-

ти вражаючу історію не тільки про зниклу, але і про похмуре життя маленького містечка.

Камілла сприйняла це завдання без особливого ентузіазму. Багато років тому вона втекла з дому, рятуючись від своєї маніакально тиранічної матері Адори (Патріша Кларксон), і відтоді так і не змогла впоратися зі своїми психологічними проблемами. Замість того щоб боротися з демонами з минулого, Камілла просто тихо спивалася... Але тим не менше робота є робота! І героїня Емі Адамс вирушає у Вінд Геп. Їй належить не тільки роз-

слідувати злочин, але і розібратися зі своїм минулим...

Після виходу роману знаменитий письменник-фантаст Стівен Кінг написав неймовірну рецензію: «Такої безжальної сімейної саги я не читав приблизно тридцять років. Останні тридцять сторінок я просто боявся перегортати, але не міг зупинитися. А коли нарешті закінчив, виявилось, що історія засіла в голові — скрутилась змією в печері і шипить. Це розкішно моторошне творіння, посилене гострим письмом і ще більш гострим спостереженням».

Але чи настільки вдалим буде серіал? Про це ми дізнаємося, лише додивившись його до самої останньої — восьмої — серії.

Насправді у режисера Жана-Марка Валле може вийти свій «Твін Пікс»! Очікування від його роботи дуже високі не просто так. Минулого року він вже встиг здивувати глядачів міні-серіалом «Велика маленька брехня». Зараз же Валле взявся за набагато цікавіший, але складний матеріал. Хоча йому не зникати: згадайте, в 2013-му він зняв гучну драму «Даласький клуб покупців»,

що розповідає про хворого на СНІД техаського електрика...

Поки що перші три епізоди «Гострих предметів» вселяють оптимізм. Хоча спочатку атмосфера фільму дуже гнітюча. Але погляд від екрану відвести важко, та й очікування кожної наступної серії стає просто нестерпним.

На противагу цьому дія серіалу розвивається вкрай повільно. Режисер Жан-Марк Валле дає час глядачеві для адаптації і тотального занурення в таємничий світ «Гострих предметів». Кадр за кадром режисер розповідає не тільки про загадкове вбивство, але і про життя головної героїні. У цьому йому допомагає відома актриса Емі Адамс. Можна з упевненістю сказати, що це її найкраща роль (хоча здавалося, що більш потужну гру, ніж у фільмі «Прибуття», вона показати не зможе).

У «Гострих предметах» актриса розкрилася з несподіваного боку, зігравши дуже суперечливого персонажа: всередині їй занадто боляче, зовні вона здатна залишатися абсолютно спокійною. І все це Адамс може зіграти одними лише очима. Таких актрис у Голівуді на пальцях можна порахувати.

Ще до виходу на екрани критики назвали «Гострі предмети» серіалом року. І для цього у телефільму є все: сильна історія, режисер-чарівник і харизматична актриса. Фінальний епізод вийде 26 серпня, і хочеться вірити в те, що цей серіал дійсно буде найкращим.

Якщо ви ще не були у відпустці, не сумуйте. Просто вирушайте в півторагодинний захоплюючий кінокруїз із Дракулою, Франкенштейном та іншими монстрами. Але не хвилюйтесь, під час перегляду мультиплікаційної комедії «Монстри на канікулах 3: Море кличе» вам буде не страшно, а лише неймовірно смішно.

Отже, Дракула дещо втомився від управління готелем у Трансильванії і влаштуванням особистого життя своєї дочки Мевіс. Кровожерному вампірові хочеться простої людської любові. Він навіть профайл створив на сайті знайомств... Але поки що удача йому не посміхається. Тим часом Мевіс вирішує зробити батькові і всім своїм родичам сюрприз і купує тур на морський круїз для монстрів.

Подорож починається з Бермудського трикутника. Сотні дивакуватих істот заходять на борт шикарного круїзного лайнера, щоб відправитися в захоплююче плавання. Їх зустрічає капітан корабля — чарівна Еріка. Ледве глянувши

Любиш жахи? Проведи відпустку із сім'єю!

на неї, Дракула розуміє, що закохався з першого погляду. Ось тільки головний герой навіть не підозрює, що йому сподобалася правнучка його найлютішого ворога — винищувача вампірів Абрама Ван Хельсинга. В кінцевому рахунку, ця морська подорож може стати останньою для всіх монстрів!

Поки ж Дракула намагається зачарувати Еріку, а вона його, відповідно, — прикітчити, сімейство веселиться. Монстри не надто відрізняються від людей: їм і позасмагати хочеться, і попірнати, і на дискотеку сходити.

В оригінальній версії персонажів озвучують знаменитості Адам Сендлер,

Стів Бушем і Селена Гомес. В українському дубляжі теж не обійшлося без зірок. Так, популярний виконавець Melovin заспівав за восьминого Кракена. Телеведучий Руслан Сенічкін озвучив багатодітного вовка Уейна. А голосом відомої телеведучої Лесі Нікітюк заговорила та сама Еріка.

«Роль Еріки далася мені дуже легко, адже вона — це практично я, тільки мультяшна. Еріка — капітан круїзного корабля. Вона харизматична і сильна жінка, та ще й багато подорожує. Нікого не нагадує? (Сміється.) Загалом, записала все з першої спроби. І отримала величезне задоволення від процесу», — розповіла Леся Нікітюк в одному з інтерв'ю.

Насправді ця анімація вийшла неймовірно позитивною і життєствердною. Тож через рік-другий творці «монстрів» неодмінно повинні нас порадувати четвертою частиною мультфільму. Про таких славних персонажів просто гріх забувати!

Сторінку підготувала Євгенія ПРОРИВАЙ

Головний редактор — Анна СПІВАК, відповідальний секретар — Олексій СОКУР

Редакція: м. Київ, бул. Лесі Українки, 26

Пишіть на адресу: ТзОВ «Структура ІТ», а/с 155, м. Київ, Україна, 04080

Засновник та видавець: ТзОВ «Структура ІТ» Тел.: (044) 359-04-54 e-mail: gazetavv@i.ua

Газету надруковано ТзОВ «Мега-Поліграф» 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14

Замовлення № 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Наклад 10 386 прим.

Передплатні індекси: 23115 (рос.), 49450 (укр.)

При використанні публікацій посилання на газету «ВВ» обов'язкове.

Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.